

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616208222
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2616208222.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu maloleté dieťa: D. V., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, a medzičasom plnoletú R. V., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, deti rodičov - otca: Ing. E. V., nar. X.XX.XXXX, bytom O. XXX a matky: P. V., nar. XX.X.XXXX, bytom J. H. XXXX/XX, R., zastúpená advokátom.: JUDr. Agata Džačovská, Hviezdoslavova 315, Senica, o návrhu otca na zníženie výživného a úpravu styku s maloletou D., na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 11P/39/2016-285 zo dňa 28. mája 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s mal D. vo výroku I. rozsudku mení tak, že súd upravuje styk otca s maloletou D. tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v kalendárnom v roku, vždy v nedeľu v čase od 14,00 hod. do 16,00 hod s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie o návrhu otca maloletých rozhodol nasledovne: Súd upravuje styk otca s maloletou D. tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletou každý víkend v mesiaci, vždy v nedeľu v čase od 14,00 hod. do 16,00 hod., a to s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť, dieťa odovzdať a prevziať v určenom čase v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný dieťa prevziať a odovzdať v určenom čase v mieste bydliska dieťaťa. Vo zvyšku súd návrh otca z a m i e t a .

Týmto súd mení rozsudok OS Senica č. k. 7P/19/2016-33 zo dňa 7.7.2016 v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil odkazom na návrh otca, ktorý sa domáhal, aby mu súd znížil vyživovací povinnosť na mal. R. a D. zo sumy 150 Eur mesačne na každé dieťa na sumu 60 Eur mesačne na každé dieťa (v návrhu neuviedol odkedy) a zároveň aby upravil jeho styk s mal. D. tak, že tento by bol oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý párný víkend v mesiaci, vždy v nedeľu v čase od 8.00 hod. do 18.00 hod. Zároveň žiadal súd, aby vo veci nariadil neodkladné opatrenie v tom istom znení. Návrh okrem iného odôvodnil tým, že naposledy bolo rozhodované o úprave práv a povinností k mal. deťom rozsudkom OS Senica č.k. 7P/19/2016 zo dna 7.7.2016, kedy bola schválená dohoda rodičov, v

zmysle ktorej sa zaviazal platiť výživné na deti v sume po 150 Eur mesačne na každé dieťa. Vzhľadom k tomu, že prišlo u neho k podstatnej zmene pomerov, žiada o zníženie výživného. Podstatnú zmenu pomerov odôvodnil tým, že v čase posledného rozhodovania o výživnom bol poberateľom podpory v nezamestnanosti v sume cca 800,-- Eur mesačne. Vtedy mal aj iný príjem a to z brigádnej činnosti v sume 140,-- Eur mesačne. Od 15.9.2016 je zamestnaný v spoločnosti C. O. s.r.o. na pozícii agronóm, pričom jeho priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 450 Eur brutto. Je evidentné, že od poslednej úpravy jeho príjem klesol viac ako o polovicu a momentálne nemá možnosť nájsť si výhodnejšie zamestnanie, čo má za následok pokles jeho životnej úrovne a jeho neschopnosť platiť doteraz určené výživné. Nie je vlastníkom žiadneho hnutelného ani nehnuteľného majetku a býva v služobnom byte svojho terajšieho zamestnávateľa. Medzi svoje pravidelné mesačné výdaje označil výživné na obe deti v sume po 150 Eur na každé dieťa, stravné v sume 150 Eur, poplatky spojené s užívaním bytu v sume 40 Eur, hygienické potreby v sume 40 Eur a ošatenie v sume 40 Eur. Tiež poukázal na skutočnosť, že naopak matka detí je vlastníčkou 4- izbového bytu v R. a druhý byt, ktorý manželke tiež daroval predala v roku 2015, z čoho mala finančný prospech min. 60 tisíc Eur, ktorý bol určený práve na výživu ich detí. Pokiaľ ide o úpravu styku s deťmi, tento nebol po rozvoze upravený, pričom k dohode o úprave styku s deťmi medzi ním a matkou detí doposiaľ neprišlo. Svoje dcéry má veľmi rád a je v jeho záujme najmä ich zdravý telesný ako aj duševný vývoj. Má záujem podieľať sa na ich výchove v čo najväčšej možnej miere, teda tak, aby bolo rešpektované jeho právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s maloletými dcérami, ktoré právo je mu zo strany matky detí odmietané. Preto navrhol aby súd upravil jeho styk len s mal. D. a to každý páry vikend v mesiaci, vždy v nedeľu v čase od 8.00 hod. do 18.00 hod.

3. Okresný súd vydal vo veci neodkladné opatrenie a to uznesením č.k. 11P/39/2016-15 dňa 30.11.2016, ktorým návrhu vyhovel len v časti úpravy styku otca s mal. D., vo zvyšku návrh zamietol. Krajský súd Trnava uznesením č.k. 11CoP/21/2017- 38 zo dňa 6.3.2017 uznesenie súdu v napadnutej časti zmenil tak, že návrh zamietol.

4. Okresný súd Senica vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 11P/39/2016-88 dňa 18.7.2017 tak, že upravil styk otca s maloletou D. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň v mesiaci vždy v sobotu v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky. V časti, kde sa otec domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k obom mal. Deťom, súd návrh ako nedôvodný zamietol. Proti tomuto rozsudku podal v celom rozsahu odvolanie otec. Krajský súd Trnava uznesením č.k. 24CoP/9/2018-106 zo dňa 14.3.2018 rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa dal do pozornosti, že súd pri určovaní styku rodiča s dieťaťom musí skúmať, či táto úprava styku bude v záujme maloletého dieťaťa, či to vyžadujú pomery v konkrétnej rodine, či by nedošlo k citovej ujme, a či by bol rozvoj maloletého dieťaťa najmä z citovej, rozumovej a mravnej stránky ohrozený. Je preto žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a tiež na rozhodovaní o niektorých ďalších otázkach spôsobilých ho ovplyvniť jeho vývin, pričom prvoradá je záujem dieťaťa. Vzhľadom na terajšie bydlisko otca, ktorým je Y. F., aj napriek výsluchu mal D. je otázne, či súdom zvolená úprava styku otca s maloletou 2 x do mesiaca na čas 2 hodín za prítomnosti matky je za danej situácie vhodným riešením. Vzhľadom na špecifické okolnosti toho ktorého prípadu sa prax prikláňa aj takému možnému riešeniu, keď pri prvých stretnutiach rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti umožňuje prítomnosť druhého rodiča v tzv. začiatkoch styku, ale počas niekoľkých týždňov resp. mesiacov než sa vzájomné vzťahy uvoľnia, pričom naďalej už prítomnosť toho druhého rodiča nie je nutná. Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného bude potrebné objektivizovať príjmy a ustáliť zárobkové i a majetkové pomery rodičov a porovnať aktuálne pomery s pomermi v čase ostatného rozhodnutia.

5. Súd pokračoval v dokazovaní a rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorým právne odôvodnil s použitím. § 78 ods.1, § 26 ods.1, § 62 ods.1, ods. 2, ods. 3, ods.4, ods. 5, § 63 ods.1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, zákonným opatrením č. 196/2018 Z.z, § § 52 Civilného mimosporového poriadku. Vecne argumentoval tým, že mal. D. je dieťa narodené z manželstva jej rodičov, mal. R. pochádza z prvého manželstva matky, pričom počas manželstva si ju Ing. E. V. osvojil. Práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu boli upravené rozsudkom OS Senica č.k. 5P/35/2015-106 zo dňa 5.4.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.5.2016. Týmto rozsudkom boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi súd uložil povinnosť prispievať na ich výživu sumou po 150 Eur mesačne na každé dieťa. Súd styk otca s mal. R. zakázal (s poukazom na vtedy prebiehajúce trestné

konanie) a s mal. D. upravil tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou D., každú poslednú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky.

6. Rozsudkom OS Senica č.k. 7P/19/2016-33 zo dňa 7.7.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.7.2016 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol. Pre čas po rozvode súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť na nich výživné v sume po 150 Eur mesačne na každé dieťa. Styk otca s deťmi nebol upravený. V čase tejto úpravy výživného bol otec maloletých detí nezamestnaný od 16.3.2016, evidovaný, podľa jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 7.7.2016 vo veci vedenej pred OS Senica pod č.k. 7P/19/2016 okrem iného vypovedal, že je bez príjmu, býva u rodičov resp. známych, ktorým prispieva na spoločnú domácnosť (z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že sumou 150 Eur mesačne). Následne uviedol, že dostáva podporu v nezamestnanosti 60 % z jeho príjmu, cca 800 Eur netto mesačne, ale túto podporu, ktorú mu vyplácala Sociálna poisťovňa už nebude brať. Privyrábala si ešte brigádne do sumy max. 140 Eur mesačne. Spolu teda otec detí v čase poslednej úpravy dosahoval len príjem 140 Eur mesačne. Nevlastnil žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok. Matka detí mala príjem v sume 504,46 Eur netto, poberala rodinné prídavky na dve deti v sume 47,04 Eur mesačne. Bývala s deťmi v 4- izbovom byte. Ani jeden z rodičov nemal inú vyživovaciu povinnosť.

7. Podľa správ od súčasných zamestnávateľov rodičov, otec detí sa opätovne zamestnal od 16.9.2016 v C. O. s.r.o, kde má priemerný mesačný príjem a to v roku 2016 v sume 375,88 Eur netto mesačne, v roku 2017 v sume 375,88 Eur netto mesačne, v roku 2018 v sume 397,35 Eur netto mesačne a v roku 2019 v sume 436,14 Eur netto mesačne. Užíva služobný byt, kde platí nájomné raz ročne v sume 1.000 Eur. Naposledy pracoval v K. O., pracovný pomer bol ukončený dohodou bez uvedenia dôvodu dňa 15.3.2016, údajne po jeho odvolaní z funkcie. Zo spisu OS Senica 5P/35/2015 súd zistil, že v K. O. dosahoval príjem 379,15 Eur netto. Okrem toho pracoval ako výkonný riaditeľ vo firme U. C., kde dosahoval príjem v sume 1.148,85 Eur netto. Pracovný pomer tu ukončil tiež dohodou ku dňu 29.2.2016 z dôvodu nadbytočnosti. Podľa správy od FOOD FARM s.r.o. Hlohovec zo dňa 21.6.2017 malo byť otcovi detí v roku 2015 ponúknuté miesto agronóma na farme Leopoldov alebo na PD Dolné Otrokovce s nástupným platom 1.100 Eur, ktoré ponuky údajne odmietol. Otec podľa jeho vyjadrenia nevlastní žiaden nehnuteľný ani hnutelný majetok, používa služobné vozidlá. Matka mala v roku 2016 priemerný mesačný príjem spolu s daňovým bonusom v sume 594,77 Eur netto, v roku 2017 v sume 652,45 Eur netto v roku 2018 vrátene 01/21019 v sume 905,09 Eur netto. Okrem toho pobera rodinné prídavky na dve deti. Matka je od 1.2.2019 nezamestnaná, riadne evidovaná, pobera dávky v nezamestnanosti obdobie od 02/2019 do 05/2019 v celkovej sume 1.819,10 Eur. Býva stále s deťmi v tom istom byte. Medzi pravidelné výdaje matky patrí mesačne nájomné v sume 190,73 Eur, ZSE v sume 43,30 Eur, RTVS v sume 4,64 Eur, Orange (TV + internet) v sume 20,99 Eur, obedy v škole D. v sume 22 Eur, R. v sume 25,80 Eur, cestovné do školy R. v sume 40 Eur. Ďalej matka spláca Hypotéku od roku 2008 v sume 177,26 Eur mesačne a platí si životné poistenie v sume 75 Eur mesačne. Ani jeden z rodičov nemá inú vyživovaciu povinnosť.

8. Podľa správy z poradenského procesu zo dňa 13.2.2017 pracovali s rodinou V. od 08/2015 do 06/2016. Od 09/2016 do súčasnosti pracujú s mal. D. a na žiadosť jej matky pre problémy s úzkosťami mal. D., pričom neskôr sa pridružili problémy so školou a správaním doma. D. mala problém ráno odísť do školy a čiastočne sa zhoršila v prospechu. Počas poradenských stretnutí sa prejavilo, že príčinou problémov je úzkosť a obava z otcovho nepredvídateľného a pre D. nezrozumiteľného správania. Podľa vyjadrenia klientok (matky a mal. D.) otec sporadicky, nepredvídateľne žiada o stretnutie s D., po dohode stretnutie ruší. Otec celú rodinu obťažuje a zaťažuje nadmernými telefonickými hovormi. Pre D. sú tieto rozhovory preťažujúce, opisuje otcom vytváraný emocionálny nátlak. Správanie otca detí voči ich matke a deťom sa javí ako bizarné. Pri zisťovaní zdrojov D. úzkosti bolo zistené, že otec ju sporadicky, bez upozornenia čakával pred vchodom. Preto sa bojí ísť sama do školy (v minulosti sledoval R., ktorá opisovala podobné prežívanie). Opakovane sľúbil, že príde a neprišiel, opakovane vytváral situácie spojené so zastrávaním a obmedzovaním, nátlakom a obťažovaním, sledovaním, ktoré D. priamo zažila, napr. opakované blokovanie výjazdu matkinho auta z parkovacieho miesta, zvonenie pred vchodom, vyčkávanie pred domom, sledovanie, opakované mnohonásobné telefonáty, vyhýbanie sa komunikácii a priamej interakcii pri stretnutí otca s D. (otec sa dohaduje a osočuje mamu, telefonuje s niekým iným, odmieta vystúpiť z auta, rozpráva sa s D. cez okno auta). Otec odmietal dlho povedať rodine, kde býva. V súvislosti so všetkými tými okolnosťami, nejasnosťami a zvláštnosťami otcovho správania sa, D. sa obáva byť s ním sama. Úzkosť u nej bola neverbálne pozorovateľne prítomná. D. si nepamätá, že by s

otcom strávila takú dlhú dobu ako je jeden deň sama, nevie uviesť žiadnu aktivitu, ktorú by s otcom robila sama. S otcom odísť sama momentálne odmieta. Otec v D. predstave rodiny úplne absentuje, z predstáv rodiny otca vytesňuje, otca vníma ako cudziu osobu. Jej predstava ako by stretnutie s otcom vedela zvládnuť, je stretnutie v prítomnosti inej blízkej osoby, buď pri prechádzke so psom alebo v cukrárni. Otec dieťaťa poradenstvo odmieta. Otec úrad oslovil samostatne, s nešpecifikovaným cieľom. Z rozhovoru bol zrejmý jeho záujem stretávať sa s D., súčasne ambivalentný vzťah k exmanželke. Z navrhovaných možností riešenia problému stretnutie s D. venčením psa, návštevou cukrárne a to len za prítomnosti matky, možnosť asistovaného styku prostredníctvom akreditovaného subjektu, všetky možnosti odmieta. V závere správy je konštatované, že D. sama odísť s otcom odmieta, nástojčivé správanie otca k zlepšeniu situácie nenapomáha. Absentujúci náhľad otca na svoje správanie je vnímané ako rizikové vo vzťahu k deťom, predovšetkým naznačené nevnímanie potrieb iných, vrátane D.. Odporučili situáciu riešiť prípadným súdnoznaleckým dokazovaním so zameraním na rizikové osobnostné faktory rodičov, podľa jeho výsledkov prípadné psychoterapeutické ošetrovanie jednotlivcov, ako aj celej rodiny. Podľa správy z poradenského procesu zo dňa 10.12.2018 s mal. D. od 02/2017 zrealizovali ďalšie dve stretnutia. Závery zo správy z 02/2017 boli v čase ukončenia platné. Tlak spôsobený hrozbou sankcií pri nevykonaní stretnutia s otcom v čase ukončenia spolupráce opadol, vnímanie práva dieťaťa so súčasným sprítomnením povinností bolo posilnené, zdroje pre zvládanie záťažových situácií boli v čase ukončenia tejto spolupráce vzhľadom k vtedajšej situácii stabilizované. V roku 2018 s mal. D. už psychologické poradenstvo nie je realizované. Riziko zhorenia situácie v oblasti prežívania a správania sa maloletej môže nastať pri zosilnení tlaku na výkon rozhodnutia bez predchádzajúceho ošetrovania situácie podľa odporúčaní.

9. Z výpisov z OR je zrejmé, že otec detí je jedným zo spoločníkov aj konateľov spoločnosti C. O. s.r.o. O., IČO: 36 621 269 (v ktorej spoločnosti je aj zamestnaný) aj spoločnosti Z. O. s.r.o., O. IČO: 47 044 501 z čoho je zrejmé, že má príjmy z inej než závislej činnosti, pričom súdu podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine nepreukázal príjmy z tejto inej než závislej činnosti a trval na tom, že má príjem len z riadneho zamestnania.

10. Podľa LV č. XXX, k.ú. J., otec detí spolu s matkou detí vlastní stále podiel 17/84, iba matka podiel 18/64 a iba otec podiel 5/32 na nehnuteľnostiach a to parc.č. 5299/1 vo výmere 72 m² - záhrady a parc. č. 5300 vo výmere 482 m² zast. plochy a nádvorí. Podľa LV č. XXX, k.ú. J., vlastní podiel 18/64, iba otec podiel 5/32 a iba matka podiel 18/64 na nehnuteľnostiach ako parc.č. 5301 vo výmere 252 m² zast. plocha a parc.č. 5302 vo výmere 55 m² - záhrady. Podľa LV č. XXX, k.ú. J., vlastní spolu podiel 1 - ice a iba otec podiel 1 - ice v rodinnom dome s.č. XX postavenom na parc. č. 6300.

11. Z odborného vyjadrenia č.05/19 zo dňa 29.3.2019 (v odbornom vyjadrení je omylom uvedený aj dátum 29.3.2018) vypracovaného znalkyňou PhDr. Alenou Kopányiovou PhD. je zrejmé, že toto bolo vypracované danou znalkyňou na podnet matky dieťaťa iba na základe vlastného vyšetrenia mal. D. a jej matky pričom na základe toho znalkyňa odporučila realizovať styk otca s mal. D. len v prítomnosti matky, ktorú maloletá dlhodobo vníma ako emocionálne primárnu osobu. Vo vzťahu s otcom je D. emocionálne vzdialenejšia a vzťah k nemu vníma ako ambivalentný, navonok negatívny „nechcem sa s ním stretávať“ ale vo vnútri neutrálny („keby sa správal normálne, tak by som sa s ním možno stretávala“). Vývojová prognóza rehabilitácie vzťahu otec - dcéra stojí najmä na reflexii a sebareflexii rodičovských stratégií otca a jeho schopnosti pozitívne reflektovať na emocionálne potreby dcéry a tak sa k nej priblížiť.

12. Otec pri svojej výpovedi trval na svojom, naďalej sa odmieta aktívne zúčastňovať poradenského procesu, odmieta stretávanie s D. v prítomnosti matky, resp. možnosť asistovaného styku prostredníctvom akreditovaného subjektu. Výsluchom matky a maloletej D. boli zistené tie isté skutočnosti ako sú uvádzané v Správe z poradenského procesu zo dňa 13.2.2017. D. navyše uviedla pri svojej výpovedi, že otca vôbec nemá rada, tento by jej vôbec nechýbal, keby ho nevidela a to hlavne kvôli jeho čudnému správaniu sa. Ak sa bude musieť stretávať s otcom, tak jedine za prítomnosti matky resp. sestry R.. Otec nevedel preukázať ako realizuje styk s maloletou D. počas tohto súdneho sporu, ale v roku 2019 sa pokúsil realizovať ho asi 5 krát, pričom asi dva razy bol jeho styk zmarený, pretože nikto nebol doma alebo mu nikto neotváral. Potvrdil, že styk nerealizuje v stanovený deň (podľa posledného rozhodnutia súdu), ale námatkovo, pričom matku ani dieťa vopred neupozorní, že príde, lebo údajne na matku nemá kontakt a mal. D. si ho už dávno zablokovala. Ďalej uviedol že si uvedomuje, že ani súdne rozhodnutie mu neumožní nadviazať a novovybudovať citové väzby s mal. D., ale aj napriek tejto skutočnosti trvá na úprave styku podľa návrhu, pretože má za to, že je to jeho právo. Na styk s mal. D.

musí chodiť len námatkovo, pretože ak ide v stanovený deň, matka s dieťaťom nikdy nie sú doma. Má za to, že matka mu v styku s maloletou D. bráni, toto bližšie nešpecifikoval, avšak doteraz si nepodal návrh na súdny výkon rozhodnutia. Pokiaľ ide o výživné toto, naďalej platí vo výške po 150 Eur mesačne na každé dieťa, pretože inú možnosť nemá, na znížení výživného trval. Pokiaľ ide o osobné terénne auto s ŠPZ VK JANEK k tomuto otec uviedol, že takýchto áut s takýmito evidenčnými číslami jazdí po Slovensku veľa. Je vlastníctvom firmy S O., ale bližšie nezdôvodnil z akého titulu používa vozidlo tejto firmy, s ktorou nemá žiadne "právne" väzby.

13. Matka pri svojej výpovedi trvala na tom, že asi rok otec realizuje styk podľa rozhodnutia súdu pred rozvodom t.j. každú poslednú sobotu v mesiaci, pričom ak náhodou nastanú okolnosti, pre ktoré sa styk v stanovenom čase nemôže zrealizovať, ona mu vždy formou SMS správy cez mobil dať vedieť, že styk nebude a ponúkne mu náhradný termín. O tom, že otec dieťaťa tieto SMS správy dostáva, svedčí fakt, že ponuku matky vždy akceptuje a dostaví sa na stretnutie s dcérou v tento náhradný termín. Otec niekedy ani nevyužije súdom stanovený čas v trvaní dvoch hodín, pričom niekedy je toto stretnutie ukončené ním samým a niekedy aj zo strany maloletej napr. hlavne vtedy, keď jej otec niečo nevhodné povie, potom táto už odmieta byť naďalej v jeho prítomnosti. V roku 2018 sa styk otca s mal. D. realizoval podľa jej poznámok v dňoch: 31.1.2018 (štvrtok), dňa 1.2.2018 (piatok), dňa 9.2.2018 (piatok) dňa 20.2.2018 (utorok), dňa 25.2.2018 (nedeľa), dňa 15.4.2018 (nedeľa), dňa 22.6.2018 (piatok), dňa 24.6.2018 (nedeľa), dňa 28.7.2018 (sobota), dňa 5.8.2018 (nedeľa). Podľa vyjadrenia matky mal. D. v zásade naďalej odmieta stretávanie s otcom bez jej prítomnosti, je pravdou, že otca má zablokovaného v telefóne na odporúčenie psychologičky, ktorá s maloletou pracovala v rámci UPSV Senica - Referátu poradensko-psychologických služieb, pretože tento jej volal aj 40. razy za deň a to aj počas vyučovacieho procesu. Matka tiež potvrdila, že od doby ako zmenila zamestnávateľa, otec dieťaťa už nemá k dispozícii jej telefónne číslo ale tomuto ešte vtedy oznámila svoju emailovú adresu a vyzvala ho, že čokoľvek týkajúce sa mal. D. môže s ňou riešiť formou emailu, ktorú možnosť otec detí ani raz nevyužil. Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného tento navrhla zamietnuť, lebo podľa nej otec detí má vyššie príjmy ako preukazuje, naposledy prišiel na veľkom terénnom vozidle so špeciálnou ŠPZ s jeho krstným menom: VK JANEK. Je predpoklad, že toto vozidlo vlastní, ale je možné, že ho nemá na seba písané.

14. Z odborného vyjadrenia č.05/19 zo dňa 29.3.2019 (v odbornom vyjadrení je omylom uvedený aj dátum 29.3.2018) vypracovaného znalkyňou PhDr. Alenou Kopányiovou PhD. je zrejmé, že toto bolo vypracované danou znalkyňou na podnet matky dieťaťa iba na základe vlastného vyšetrenia mal. D. a jej matky pričom na základe toho znalkyňa odporučila realizovať styk otca s mal. D. len v prítomnosti matky, ktorú maloletá dlhodobo vníma ako emocionálne primárnu osobu. Vo vzťahu s otcom je D. emocionálne vzdialenejšia a vzťah k nemu vníma ako ambivalentný, navonok negatívny „nechcem sa s ním stretávať“ ale vo vnútri neutrálny („keby sa správal normálne, tak by som sa s ním možno stretávala“). Vývojová prognóza rehabilitácie vzťahu otec - dcéra stojí najmä na reflexii a sebareflexii rodičovských stratégií otca a jeho schopnosti pozitívne reflektovať na emocionálne potreby dcéry a tak sa k nej priblížiť.

15. Súd zo zisteného skutočného stavu veci a z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že návrh otca v časti zníženia výživného nebol podaný dôvodne. V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine neprišlo k podstatným zmenám pomerov odôvodňujúcim zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výške výživného pre maloleté deti. Pokiaľ ide o skutočnosť, že otec tvrdí, že dosahuje nižší príjem ako pri poslednej úprave výživného, tak tieto skutočnosti nepreukázal. V čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, pričom poberanie podpory v nezamestnanosti bolo viazané len na určitý čas a napriek tejto skutočnosti uzatvoril s matkou detí rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa zaviazal platiť výživné v sume po 150 Eur na každé dieťa. Vtedy si otec detí privyrábal len brigádne z ktorej činnosti mal príjem len 140 Eur netto mesačne, teda menej ako dosahuje z pracovného pomeru v C. O. teraz. Navyše súd má za to, že vzhľadom na vzdelanie otca, je v jeho možnostiach a schopnostiach nájsť si lepšie platené zamestnanie, ak by netrval na zamestnaní v jeho odbore. O tomto predložila právna zástupkyňa matky pracovné ponuky, z ktorých sú tieto skutočnosti tiež zrejmé. Otec je navyše jedným z konateľov aj spoločníkov dvoch spoločností citovaných vyššie, teda okrem pracovného pomeru má príjmy z inej než závislej činnosti, ktoré súdu bol povinný podľa § 63 ods.1 § ZR preukázať, ale nepreukázal. Za týchto okolností súd vychádzal z toho, že jeho príjem predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Podľa zák. opatrenia č. 196/2018 Z.z., účinného od 1.7.2018 je životné minimum na jednu dospelú osobu stanovené sumou 205,07 Eur a preto príjem otca na základe tejto zákonnej fikcie predstavuje sumu 4.101,40 Eur (205,07 x 20). Tiež je vlastníkom nehnuteľností v k.ú. J. špecifikovaných

vyššie a pravdepodobne je aj vlastníkom terénneho vozidla s ŠPZ VK JANEK, aj keď toto je písané na firmu, z ktorou nemá žiadne právne prepojenie. Otec však nijako logicky nezdôvodnil, z akého titulu používa auto tejto firmy. Je pravdepodobné, že vozidlo dal písať na túto firmu s úmyslom, aby sa tak znížil svoj majetok a nemusel platiť výživné v sume zodpovedajúcej jeho skutočným majetkovým pomerom. Pri takomto príjme a majetkových pomeroch otca je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v sume po 150 Eur na každé dieťa podľa poslednej úpravy výživného. V tejto súvislosti je ešte potrebné poukázať na skutočnosť vyplývajúcu z vyššie citovaných ustanovení zákona o rodine, podľa ktorých dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zohľadniac tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že doteraz určené výživné je primerané ako možnostiam a schopnostiam rodičov, najmä otca, tak i veku a odôvodneným potrebám detí. Z týchto dôvodov súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

16. Pokiaľ ide o návrh otca v časti úpravy styku s mal. D., v tejto časti bol návrh otca podaný čiastočne dôvodne. Súd zistil, že naposledy, teda na čas po rozvoде, nebol styk otca s deťmi upravený a z výpovedí rodičov je nesporné, že ich vzťahy sú veľmi narušené a nie je medzi nimi možná dohoda, navyše mal. D. otca stále odmieta. Otec sa návrhom domáha len úpravy styku s mal. D.. Pokiaľ ide o mal. R., tu musí súd prisvedčiť tvrdeniam matky, že otec o ňu nejaví vôbec žiadny záujem a to ani formálny. Podľa správy z poradenského procesu zo dňa 13.2.2017 pracovali s rodinou V. od 08/2015 do 06/2016 a od 09/2016 do roku 2017, pričom od 02/2017 zrealizovali s mal. D. ďalšie dve stretnutia. V roku 2018 doteraz už poradenstvo nie je vykonávané. S maloletou D. pracovali (pre jej úzkosti), pričom otec sa odmietal aktívne zúčastňovať tohto poradenstva, aj keď mal vedomosť o tom, aký postoj má mal. D. k stretávaniu sa s ním. Táto nemala k otcovi vybudovaný žiaden citový vzťah a to napriek skutočnosti, že až do 09/2015 žili rodičia detí v spoločnej domácnosti. Podľa vtedajších záverov táto bola schopná realizovať styk s otcom iba za prítomnosti matky alebo mal. R., toto však otec odmieta. V tomto zmysle maloletá D. vypovedala aj pred súdom, navyše to vyplývalo aj zo správy z poradenského procesu dňa 13.2.2017. V súčasnosti aj podľa odborného vyjadrenia č. 05/19 zo dňa 29.3.2019 vypracovaného znalkyňou PhDr. Alenou Kopányiovou PhD., táto znalkyňa odporučila aj naďalej stretávanie sa mal. D. s otcom za prítomnosti matky, ktorú maloletá dlhodobo vníma ako emocionálne primárnu osobu. Vo vzťahu s otcom je D. emocionálne vzdialenejšia a vzťah k nemu vníma ako ambivalentný, navonok negatívny („nechcem sa s ním stretávať“) ale vo vnútri neutrálny („keby sa správal normálne, tak by som sa s ním možno stretávala“). Vývojová prognóza rehabilitácie vzťahu otec - dcéra stojí najmä na reflexii a sebareflexii rodičovských stratégií otca a jeho schopnosti pozitívne reflektovať na emocionálne potreby dcéry a tak sa k nej priblížiť. Otec odmieta stretávanie sa D. za prítomnosti matky. Ani jeden z rodičov nenavrhol a ani netrval na súdnoznaleckom dokazovaní, ktoré navrhol kolízny opatrovník, navyše nezložili ani preddavok na trovy tohto dôkazu. Tento dôkaz súd nevykonal ex offio z dôvodu, že má za to, že vo veci bolo možné rozhodnúť aj bez vykonania súdnoznaleckého dokazovania, pretože citové väzby D. a otca sú jasné a vyplývajú dostatočne aj z podaného odborného vyjadrenia citovaného vyššie.

17. Je nesporné, že prakticky od podania návrhu a posledný rok určite sa styk za prítomnosti matky už realizoval minimálne raz do mesiaca. Mal. D. teda už je zvyknutá na prítomnosť otca a na jeho správanie a preto v budúcnosti už nie je dôvod (aj napriek odporúčaniam znalkyne, ktorými navyše súd nie je viazaný, pretože je toto otázka právna) aby sa maloletá naďalej stretávala s otcom len za prítomnosti matky. Naopak je v jej záujme a v záujme oboch, aby sa styk realizoval bez prítomnosti matky, pretože vzťahy medzi rodičmi sú veľmi narušené a je v záujme vecí, aby matka nebola pri styku prítomná, lebo je pravdepodobné, že jej prítomnosť vyvoláva určitý druh nervozity a to najmä u otca dieťaťa. Matka je povinná a je to v jej silách, pretože dieťa je od nej emočne závislé, aby dieťa na styk s otcom (hlavne emocionálne pripravila a mal. D. je vo veku a je natoľko rozumovo vospelá, aby pochopila, že je v jej záujme budovať si citové väzby s vlastným otcom, čo je možné do budúcnosti len za predpokladu, že sa bude s ním stretávať bez prítomnosti matky. Súd teda upravil styk otca s maloletou každý párnny víkend, vždy v nedeľu (podľa návrhu otca), pričom čas stretnutia ponechal tak ako tomu bolo doteraz t.j. od 14.-16. hod. bez prítomnosti matky. Pri takto určenom rozsahu styku je potrebné najmä, aby si mal. D. na otcovu prítomnosť zvykla bez prítomnosti matky a aby sa s ním zblížila. Na opätovné získanie dôvery mal. D. k otcovi bude na druhej strane potrebné, aby otec dodržiaval stanovenú úpravu styku s D., hlavne aby sa vyvaroval takého konania, z ktorého má D. evidentne úzkosti t.j., nadmerné telefonáty, čakanie pred domom resp. vchodom, prenasledovanie, bránenie matke výjazdu autom a podobného bizarného správania. Obaja rodičia by si mali uvedomiť, že prvoradá je záujem dieťaťa a preto by sa pri realizácii styku mali vyvarovať vzájomných invektív. K styku otca s maloletou by obaja rodičia mali

prístupovať citlivo, nakoľko ide o jej ďalší zdravý vývoj. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že táto úprava styku otca s maloletou sa môže na návrh ktoréhokoľvek rodiča zmeniť. Ak bude takto určený styk prebiehať bez problémov, môže si časom otec podať návrh, aby tento styk bol širší.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, ktoré si ani neuplatnili.

19. Proti tomu rozsudku podal odvolanie otec. Odvolanie zdôvodnil tým, že časť rozsudku, v ktorej súd upravil jeho styk s maloletou je v časti označeného času nejednoznačný a taký, ktorý bráni rovnocennému a rovnoprávnemu vzťahu rodičov k dieťaťu po rozvode. Súd nesprávne vyhodnotil potreby maloletej, keď vôbec napriek jeho mnohonásobným žiadostiam na stretnutie s dcérou neurčil možnosti takéhoto stretnutia. Postupoval neobjektívne, nebral do úvahy, že osoba, ktorá túto situáciu vyvolala je matka detí, ktorá rozpad rodiny pripravovala, iniciovala a opakovane aj vykonala. Matka detí má zvrátené predstavy o rodine a napriek tomu jej súd bezvýhradne dá deti do osobnej starostlivosti a tým umožnil manipuláciu detí a jej znemožňuje stretnutia s deťmi. Pokiaľ v rozsudku vo výroku sa uvádza: „párny víkend v mesiaci.“ Ide o nezvyklé a nepozná kalendár, ktorý by takýto údaj uvádzal. Pre príklad uviedol, že termín 23.06.2019, keď bola nedeľa - bol to štvrtý víkend v mesiaci jún, ale zároveň 25. týždeň v kalendárnom roku 2019 (číslu 4 je párna a číslo 25 je nepárne), tak že sa jedná o úplne nejednoznačné až rozporuplné označenie termínu stretnutia. Ďalej dĺžku stretnutia považuje za úplne nepostačujúcu na to, aby sa mohol udržať aspoň trochu primeraný vzťah medzi dieťaťom a rodičom. Trvá na tom, aby súd rozhodol, že bude možné stretnutie otca s dieťaťom každý párný týždeň v kalendárnom roku, vždy v nedeľu v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. Ďalej namietal nesprávnosť rozhodnutia, ktorým súd zamietol jeho návrh na zníženie výživného, pôvodne navrhovaná výška vyživovacej povinnosti zo strany matky bola 650,-- Eur mesačne, čo vyjadruje jej vzťah voči nemu a situáciu, ktorú chce naďalej využívať na vlastné obohacovanie. Súd neobjektívne vyhodnotil fakt, že matka detí konala od začiatku voči nemu podvodne s cieľom mu čo najviac ublížiť so záujmom o vlastný prospech. Majetok v podobe nehnuteľnosti od neho vymámila, získala na svoj prospech a nakoniec drzo prehlásila, že sa zbavuje majetku, aby znížil svoju vyživovaciu povinnosť. Okrem iného vymámila od neho trojizbový byt, ktorý neskôr predala za sumu 60,000,-- Eur. Súd nevzal do úvahy fakt, že bol matkou vyhodený zo spoločnej domácnosti a z toho dôvodu si musel riešiť zmenu bydliska a zamestnania. Vzhľadom na miesto bydliska sa jednoznačne jedná o primerané zamestnanie a jeho príjem je vzhľadom ku všeobecným hospodárskym skutočnostiam primeraný. Podľa správy od súčasného zamestnávateľa, ktorá je overená prostredníctvom Sociálnej poisťovne jeho jediným príjmom je plat od spoločnosti C. O., s.r.o. a to v roku 2016 v sume 375,88 Eur, v roku 2017 - 375,88 Eur mesačne, v roku 2018 - 397,35 Eur mesačne, v roku 2019 - 436,14 Eur mesačne. Určenie vyživovacej povinnosti vo výške 300,-- Eur mesačne a jej doterajšie nezniženie považuje za úplne neprimerané a spôsobilo to u neho absolútny deficit finančných prostriedkov. Doterajšie platenie výživného v takejto výške bolo len na základe drobných úspor z predchádzajúceho obdobia a výpožička od blízkych osôb. Otázkou ako je možné z takýchto príjmov platiť uvedenú výšku výživného, zo strany súdu považuje za nemiestnu. Platenie výživného musí byť prioritou a v jeho prípade aj evidentne doteraz bolo, nehovoriac o možnom trestnom stíhaní za neplatenie výživného a možnom exekučnom vymáhaní nezaplateného výživného. To, že je spoločníkom a konateľom v obchodných spoločnostiach vôbec neznamená, že mu z toho plynú aj príjmy a trvá na tom, že má príjmy len z riadneho zamestnania. Tak, že neexistujúce príjmy nemohol preukázať a zákonná fikcia o tom, že dosahuje príjem na úrovni 4.101,40 Eur je nesprávna a nezákonná. Navrhol preto, aby odvolací súd upravil jeho styk s maloletou D. každý párný týždeň v roku vždy v nedeľu v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a výšku výživného znížil na sumu 60,-- Eur na každé dieťa.

20. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali.

21. Matka k doručenému odvolaniu podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie s tým, že súd správne upravil styk otca s maloletou. Otec po celú dobu nevyužíva svoje právo na styk s maloletou, nechodí podľa toho ako má upravený styk, neberie do úvahy záujmy maloletej a stalo sa, že po desiatich alebo pätnástich minútach odišiel, keď maloletá odmietla k nemu nastúpiť do auta. Otec si žiadnym spôsobom nevytvára vzťah s maloletou D., nezaujíma sa o to, čo ju trápi, teší a aké má záujmy a domnieva sa, že presadzovaním svojej vôle donúti dieťa stretávať sa s ním. Ide o dvanásťročné dieťa, vyspelé, ktoré si už vie presadiť svoje záujmy. Žiadny súd nie je schopný zabezpečiť vzťah medzi rodičom a dieťaťom a ani donútiť takto veľké dieťa k stretávaniu. Otec si nespomenie na dcéru k sviatkom, narodeninám, nedostáva od nej žiadne darčeky k Vianociam a to tiež tvorí časť vzťahov. Otec poukazuje

na svoje príjmy, ale pri dnešnej ekonomickej situácii je nenormálne, aby mal tak nízky príjem, lebo len v Senici hľadajú pracovníkov do výroby s platom 900,-- Eur a tým, že otec je konateľ a spoločník v daných obchodných spoločnostiach mu umožňuje „mlžiť“ svoju ekonomickú situáciu. Ako príklad uviedla používanie motorových vozidiel otcom, ktoré strieda a tieto sú pravdepodobne v majetku obchodnej spoločnosti, používa ich na súkromné účely, ale nikde v príjme sa to neuviedlo, Takisto je možné ďalšie benefity neuvádzať z titulu svojej funkcie v daných obchodných spoločnostiach. Odvolanie otca považuje za účelové a rozsudok súdu prvej inštancie za správny a preto navrhla, aby ho odvolací súd potvrdil.

22. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení uviedol, že s napadnutým rozsudkom súhlasí.

23. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), g), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario, § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

24. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného a o úpravu styku otca s mal. D..

25. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody odvolateľa predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na zamietnutie návrhu na zníženie výživného na obe deti a na úpravu styku otca a mal. D. spôsobom zvoleným súdom prvej inštancie.

26. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia.

27. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2). Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (3).

28. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvolených spôsobov rozhodnutia. Dôvody uvádzané súdom prvej inštancie sú dostatočne jasné a objektívne presvedčivé, zásadne preto postačuje len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP prvá časť).

29. Odvolací súd pre potrebu vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami v odvolaní otca a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 3 a druhá časť § 387 ods. 2 CSP.) dopĺňa:

30. Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1

31. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

32. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4).

33. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

34. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej na dani z príjmu je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožnil súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

35. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Výšku vyživovacej povinnosti každého rodiča je nevyhnutné posúdiť individuálne, a to aj vzhľadom na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine, ktorý stanovuje, že obaja rodičia musia prispievať na výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Pri výške výživného zo strany povinného treba prihliadať na

- kategóriu schopnosti (subjektívne kritérium) reprezentuje vzdelanie, intelekt, fyzické možnosti, zdravotný stav
- kategória možnosti (objektívne kritérium) predstavuje najmä možnosti na trhu práce, mieru nezamestnanosti, vek, platový priemer v danej profesii povinného rodiča
- majetkové pomery - pod túto kategóriu možno zaradiť všetky druhy príjmov a životnú úroveň výživou povinnej osoby.

37. V zmysle § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

38. Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

39. Otec zmenu pomerov síce v návrhu tvrdí, žiadnym spôsobom ju však nekonkretizuje, len poukazuje na svoje súčasné pomery. Otec má vysokoškolské vzdelanie, nepreukazuje žiadne zdravotné problémy, žije sám, vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Na strane otca tak nemožno hovoriť o zmene pomerov, ktorá by sa u neho výraznejšie prejavila.

40. Vo vzťahu k odvolacím argumentom otca, odvolací súd ešte poznamená, že výška výživného nie je priamo úmerná výške platu povinného rodiča, pretože výživné sa určuje širším pohľadom podľa vyššie uvedených kritérií. Ani prípadný samotný pokles príjmu otca sám o sebe, nemôže ešte viesť k záveru, že tento prípadne odôvodňuje zníženie jeho vyživovacej povinnosti na dieťa. Musí byť preukázané, že pokles bol zapríčinený objektívnymi skutočnosťami na jeho strane. Nakoľko otec neprodukoval dôkazy o jeho príjmoch z preukázaných činností a postavení v obchodných spoločnostiach, správne si súd prvej inštancie pri porovnávaní pomohol i ust., § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rieši praktickú situáciu, keď rodičia vykonávajúci podnikateľskú činnosť, nie sú ochotní preukazovať svoj príjem.

41. Otec v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne relevantné dôkazy, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu na zníženie výživného.

42. Čo sa týka rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou D. odvolací súd dopĺňa nasledovné:

43. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

44. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

45. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

46. Zákon o rodine zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná. Ak dohody niet, súd upraví styk s maloletým dieťaťom rodičov, ktorí spolu nežijú. Zákon o rodine umožňuje, aby súd upravil styk rodiča s maloletým dieťaťom, keďže kontakt a stretávanie sa maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je prirodzeným a bežným prostriedkom upevňovania a udržiavania ich vzťahov, ak sa rodičia nedohodnú na styku s maloletým dieťaťom alebo rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je obmedzovaný a minimalizovaný zásahom iných osôb, s ktorými maloleté dieťa žije.

47. Pri určovaní rozsahu, časového vymedzenia a miesta, musí súd posudzovať všetky okolnosti veľmi starostlivo. Musí mať na zreteli záujem dieťaťa a dbať na to, aby sa pri rozhodovaní o styku rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a tiež práva druhého rodiča, ktorý nebude mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti.

48. Súd prvej inštancie postupoval podľa vyššie uvedeného, zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec správne posúdil i po právnej stránke. Správne prihliadol na všetky rozhodné okolnosti, vek maloletej, vzťahy medzi ňou a otcom a i odlišný vzťah otca k staršej R., zohľadnil názor maloletej a rozhodol spôsobom, ktorý je v záujme maloletej a rešpektuje právo otca na styk s maloletou.

49. To, čo otec vytýka súdu, že upravil styk každý párný týždeň v mesiaci, čo spôsobuje problémy pri správnom výklade vymedzenia dotknutého dňa, treba uviesť, že i keď argumentácia otca je pochopiteľná, súd prvej inštancie rozhodol v súlade s jeho návrhom, keď úpravu styku s maloletou D. sám navrhoval každý párný víkend v mesiaci, vždy v nedeľu v čase od 8.00 hod. do 18.00 hod. V záujme predídania ďalším rozporom a nesprávnemu výkladu, odvolací súd argumentáciu otca uznal a v tejto časti rozsudok zmenil tak, že styk otca s maloletou upravil na každý párný týždeň v kalendárnom v roku, vždy v nedeľu pričom trvanie styku, jeho začiatok i koniec ponechal nezmenený.

50. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu na zníženie výživného ako v závislom výroku o náhrade trov konania za vecne správny a preto v tejto časti rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V časti úpravy styku odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu otca, čo si vyžadovalo i čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku v zmysle § 3888 Civilného sporového poriadku.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

52. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

5. pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

6. ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

7. je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).